15.2.2024

Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

HE 104/2023 vp

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien luettelosta ja rekisteristä annetun lain muuttamisesta (HE 104/2023 vp)

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä, jolla muutettaisiin syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien luettelosta ja rekisteristä annettua lakia (ns. ASA-laki).

Esityksessä ehdotetaan lain muuttamista siten, että sen soveltamisala laajenisi kattamaan lisääntymiselle vaaralliset tekijät. Esityksen mukaan työnantajan olisi pidettävä luetteloa syöpävaarallisten aineiden lisäksi myös lisääntymiselle vaarallisista tekijöistä ja niille altistuvista työntekijöistä. Työnantajan tulisi säilyttää tiedot viisi vuotta viimeisen tiedon merkitsemisestä. Esityksellä pantaisiin täytäntöön EU:n ns. syöpädirektiivin päivitys.

Suomen Yrittäjät pitää esitysluonnosta tarkoituksenmukaisena syöpädirektiivin täytäntöönpanemiseksi. Myös lisääntymisterveyden edistäminen on yleisesti tärkeää. Esityksen aiheuttamat vaikutukset yrityksille jäänevät maltillisiksi, koska työnantajan on jo nykyisin selvitettävä ja seurattava työntekijöiden altistumista syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville ja perimää vaurioittaville tekijöille. Konkreettisesti tämä tarkoittaa työnantajan velvoitetta pitää luetteloa vaarallisista tekijöistä ja altistuneista työntekijöistä. Lisääntymiselle vaarallisten tekijöiden seuranta ei käytännön tasolla eroa siitä, mitä työnantajan on jo nykyisin tehtävä, joten muutoksen aiheuttama hallinnollisen taakan lisä on vähäinen. Lisäksi esityksen mukaan lisääntymiselle vaarallisille tekijöille altistumisia ei ilmoitettaisi lisäksi ns. ASA-rekisteriin, mikä myös osaltaan hillitsee työnantajalle aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Suomen Yrittäjät pitää myönteisenä, että työnantajan luettelonpitovelvoitteessa tietojen säilytysajaksi ehdotetaan direktiivin vähimmäisvaatimusten mukaista viittä vuotta. Suomen Yrittäjät yhtyy esityksessä todettuun huomioon siitä, ettei lisääntymiselle vaarallisia tekijöitä koskevien altistumistietojen kohdalla ole perusteltua säätää yhtä pitkästä säilytysajasta kuin

syöpäsairauden vaaraa aiheuttavista altistumistiedoista on säädetty. Tietojen säilytysajasta säädettäessä on huomioitava erityisesti henkilötietojen suojan aiheuttamat vaatimukset, mutta myös tietojen säilyttämisen tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat, joita esityksessä on käsitelty.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Albert Mäkelä
asiantuntija, OTM